

Skandal i Skåne

HÄLSINGBORG, måndag.

Dagens samtalsämna inom alla Skånes orienteringskretsar är Helsingborgs Dagblads—Götas orienteringstävling på söndagen, vilken slutade så illa, att ingen prisutdelning kunde ske, då oppositionen mot arrangemangen blev så stark, att arrangörerna måste inse, att man hade all anledning undersöka vissa förhållanden, innan tävlingen kunde förklaras giltig. En protest inlämnades av 14 man huvudsakligen malmöbor, men de protesterande voro endast ett ringa fåtal av dem, som voro missnöjda.

Det har både sina för- och nackdelar att låta en tidning delta i en idrotts-tävling som arrangör. Styrkan med en tidning ligger ju i reklamen, men en tidning måste också ha kunnigt folk, som utövar kontroll och därmed övervakar den tävling, för vilken den propagerar, likaväl som den deltagande idrottsföreningen skall furnera tävlingen med reklammaterial. Denna växelverkan är nödvändig. Just här ligger en stor brist beträffande H. D.—Götas traditionella tävlingar. H. D. har utan att reflektera överlämnat det tekniska åt Göta, och då det legat i tidningens intresse att både före och efter tävlingen höja evenemanget till skyarna, har man invagat banläggare och funktionärer i en säkerhet, som förr eller senare måste föra till en katastrof. De medarbetare H. D. sänt ut ha varken kunnat eller velat kritisera arrangemangen på punkter, som varit bristfälliga. Man tycker dock att efter protesterna härom året vid en tidigare tävling vid Kägeröd, arrangörerna skulle ha tagit sig i akt.

Var och en tidning får ju lägga upp referaten efter behag, men ur orienteringssynpunkt är H. D. inne på fel väg. Det har förekommit tillfällen, då skuldningen givit tävlingen karaktären av en större höstutflykt i det gröna. Den orienteringsmässigt sakkunniga sidan av tävlingen har mer en del s försumrats. Trogen vid dessa tävlingar är alltid signaturen Bill, men vad kan han uträtta. Bill sysslar inte med något annat än fotboll, och intresserar sig ej för friluftsliv, men så en gång om året parkeras han vid målet eller någon annan fast punkt och beskriver t. o. m. efter söndagens tävling, vilka som kom-

mo först i mål. Har det någon betydelse i en tävling med startintervaller och omkring 400 deltagare? Vid andra orienteringstävlingar plägar H. D. inte representeras — man nöjer sig med prislorna. Det har blivit en psykos, att endast en tävling förekommer i Skåne, H. D:s egen, och följaktligen får man varken träning eller nya impulser från annat håll. På samma sätt är det med Götas funktionärer. Banläggaren Ekstrand är nog ute på tävlingar runt om i Skåne, men de övriga nöja sig med att gå in för sin egen årliga tävling.

Tävlingen har utvecklats till en reklamtrumma för H. D. på ett sätt, som t. o. m. Göta måste beklaga. Numera äro tidningarna rätt lojala mot varandra och besöka varandras tävlingar för sportens skull. Inga tidningar i Skåne sända dock sina medarbetare till denna tävling, och det är skada, ty den kritik, en tävling i mer eller mindre utsträckning måste ha, och som H. D. inte förstår eller fördöljer, uteblir till sportens nackdel.

Vi nämnde reklamapparaten. Tidningen lägger an på att år efter år slå anmälningsrekordet. Man har nästan alla upptänkliga klasser representerade. Ja, det är ingen konst att få ihop folk. Men kan man klara av det hela organisatoriskt sett? Knappast. Orienterare ha stort tålamod på väntetid, men det kan gå för långt. I söndags skulle en av kontrollerna ha dragits in kl. 3.30 e.m., men siste startande gav sig iväg vid halv 3-tiden. Mängden av löpare sprungo upp stigar, och det vimlade av folk, som var förvirrat på grund av de tekniska missgreppen. Antalet, som bröt, var också anmärkningsvärt stort. Andra arrangörer — även med tidningar i spetsen — begränsa tillströmningen, då vi här nere icke ha terräng eller i övrigt ej äro mogna för Upp-Sveriges masstävlingar.

Här måste komma en uppryckning. Denna tävling har traditioner men har glidit in i slentrian, och H. D. aktar icke för rovt att ödsla massor av trycksvärta och bilder på söndagens lilla skandal. Och kärnan i denna nämnes på undanskymd plats!

Man måste ge H. D. ett erkännande för en god yttre regi, och med de resurser, som både tidningen och Göta förfoga över en sådan dag, skulle det gagna sporten, om man gick in för en renässans och sanering. Andra arrangörer både i Helsingborg och annorstädes ha visat, att det går att genomföra även stora tävlingar, men man får då inte kr i t i k l ö s t låta det ena året gå efter det andra, tills man en vacker dag kör ordentligt fast.

STIGFINNARE.

Skånsk orientering måste reformeras.

Vi hade bett den kände stockholmsorienteraren Gösta Wijkman att skriva ned några intryck från söndagens stora orientering, men Wijkman missade själv redan på första kontrollen, vars placering han icke var belåten med, och han nöjer sig därför med att kritisera icke blott denna orienteringsarrangemang utan även skånsk orientering i allmänhet. Som hans synpunkter i väsentliga delar sammanfaller med vad vi redan tidigare på vår idrottsavdelning gjort oss till tolk för införa vi här hans uttalande trots att det i viss mån innebär en kritik av en konkurrerande kollegas arrangemang och kanske därför först bort erbjudas denna tidning. Saken kan endast tjäna på att komma under diskussion, och vi lämna här ordet åt Gösta Wijkman.

"Det var inte nådigt för en uppsvensk att vara med på Götas söndagstävling. Därtill var kartan alltför felaktig (mig veterligt finns endast en svensk generalstabskarta i skala 1:100,000, som är sämre än Lunda-bladet, nämligen Uddevalla-bladet — uppmätt 1836—39!), dels kompenseras felaktigheterna till ingen del genom detaljerade kontrollangivelser.

Banan hade varit bra, om kartan varit rätt. Men när den inte är det, måste banläggaren i angivelserna om tala åtminstone de g r ö v s t a fel-len, för att inte orienteringen bara skall gynna de turbegåvade. Brott mot denna princip äventyrar den sunnda utvecklingen av orienteringssporten.

Banläggaren erkände själv att långa banans tredje kontroll låg 200 meter fel. Bortsett från att den troligen låg 600 meter fel talar förhållandet för sig själv. Banläggaren har haft vetenskap om en felaktighet, men underlåtit att angiva den för de tävlande. — Det är dock för galet.

Alla fel kan inte förklaras för deltagarna, när en så missvisande karta som Lunda-bladet användes. Men de som direkt rör kontrollerna samt de närmaste utgångspunkterna till dessa måste förklaras i kontrollangivelserna. Detta sker t. o. m. vid en sådan tävling som S. M., där dock deltagarna kan anses k o m p e t e n-

PROTEST.

Till arrangörerna ingavs efter tävlingens slut en protest från 14 deltagare, av vilka flertalet medlemmar i M. A. I. Söm en följd härav kunde ingen prisutdelning förrättas. Protesten hade följande lydelse:

Idrottssällskapet Göta.

Undertecknade avlämna härmed protest mot kontrollernas placering vid dagens tävling.

1) Kontroll nr. 1 å elitklassens bana. Kontrollen rätt, men skärmen placerad nere i enbuskarna, väl dold, ej synlig å stipulerat avstånd.

2) Kontroll nr. 2 å elitklassens bana. Skärmen placerad 300 meter norr om den plats, där bäckupprinnelsen är markerad å kartan.

3) Kontroll nr. 3 å elitbanan. Skärmen placerad i ravinen ca 700 meter sydost om den angivna punkten.

4) Kontroll nr. 4 å elitbanan. Fel angiven som en höjd. I verkligheten visar kartan en "gip". Skärmen placerad på en närbelägen svagt markerad höjd ca 150 meter sydväst om "gipens" spets.

På grund av ovanstående påverka vi att tävlingen förklaras ogiltig och startavgifterna betalas tillbaka till resp. deltagare.

Undertecknade deltagare från olika klasser protesterar givetvis endast mot kontrollen som beröra deras bana.

Kågeröd den 31 oktober 1937.

(14 namnunderskrifter, flertalet tillhörande medlemmar av M. A. I.)

Sagt . . .

Advokat Bengt Linders: Nog kunde vederbörande ha nöjt sig med att få ett erkännande om felaktigheten i tredje kontrollens placering. Protesten var onödigt, helst när den nu fick sådana följder att tävlingen förklarades ogiltig. Vad för övrigt gäller själva tävlingen, tycker jag att den var trevlig. Men den kunde ha börjat en smula tidigare. Nu fingo säkerligen en del av de startande vänta bra länge på att komma iväg. Annars var banan bra, inte för blöt, även om den visade upp åtskilliga kärr.

De bästa placeringarna.

Med anledning av protester kan för dagen ingen prislista offentliggöras, men vi återgiva här nedan de bästa placeringarna i mål.

Klass A: 1) L. Peyron, Flyget, 2.03.45; 2) Henning Olsson, M. A. I., 2.08.06; 3) Henning Nilsson, I. F. K., Helsingborg, 2.08.43; 4) P. V. Skogsberg, M. A. I., 2.09.41; 5) G. Larsson, K. F. U. M., Lund, 2.11.44; 6) Viking Nordgren, Sösdala, 2.12.30; 7) Arvid Larsson, Sösdala, 2.12.43; Karlsson, I. F. K., Kristianstad, 2.14.28; 10) 8) K. E. Nilsson, Flyget, 2.13.26; 9) Karl Birger Nilsson, Sösdala, 2.15.05.

Klass B I: 1) Ragnvald Johansson, Hjärnarp, 2.24.09; 2) Gunnar Johansson, Tjörnarp I. F., 2.30.08; 3) O. Ek, Flyget, 2.41.15; 4) Eric Johansson, Klippans BIF,

2.43.08; 5) Johan Svensson, Hallaröds I. F., 2.44.32; 6) B. Lundholm, Flyget, 2.45.13; 7) Ragnar Pettersson, I. F. K., Helsingborg, 2.47.54; 8) Harry Johnsson, Persnorp, 2.50.45; 9) E. Andersson, Astorps I. F., 2.51.44; 10) K. E. Persson, I 6, Kristianstad, 2.56.02.

Klass B II: 1) A. Åkesson, Gummifabriken, 1.33.35; 2) Sven Olsson, Skåne, Malmö, 1.45.58; 3) Bror Nilsson, A. E. G., Malmö, 1.47.32; 4) Lars Eliasson, Barnvagnsfabriken, Emmaljunga, 1.54.47; 5) Karl Olsson, Bjärnums Möbelfabrik, 1.56.15; 6) Leonard Jönsson, Barnvagnsfabriken, Emmaljunga, 1.56.53; 7) Inge Björk, Skåne, Malmö, 2.04.50; 8) Nils Söderberg, Remfabriken, Ångelholm, 2.05.07; 9) Torsten Wahlström, Elektromekano, 2.08.53; 10) Stig Börtz, Zoëga, 2.18.06.

Klass C: 1) Knut Aronsson, Frivilligbåren, 1.31.37; 2) Claes Hugosson, Örkeljunga frisksportare, 1.57.05; 3) Hugo Wallin, Örkeljunga Frisksportare, 1.40.37; 4) Gösta Johansson, Hallaröds I. F., 1.43.41; 5) Stig Nilsson, Ljungbyheds I. F., 1.46.55; 6) Sven Johansson, Arlööv, 1.46.52; 7) Bertil Larsson, Klippans B. I. F., 1.47.30; 8) Bertil Skogsberg, 1.48.53; 9) Sven Sjöberg, Örkeljunga Frisksportare, 1.48.59; 10) Åke Larsson, Spejarna, 1.49.59.

Klass D I: 1) N. E. Johansson, A 6, 1.41.25; 2) Viking Hansson, Perstorps sportklubb, 1.47.27; 3) N. E. Persson, I 6, 1.51.27; 4) Erik Andersson, Göttinge, 1.56.25; 5) Bengt Linders, I. F. K., Helsingborg, 1.53.56; 6) O. Vernerholm, Nike, Lomma, 2.04.25; 7) John Lindstrand, Göta, 2.04.33; 8) Josef Palm, Snapphanarna, 2.07.00; 9) E. Lindell, I 6, 2.13.03; 10) Ture Svensson, M. A. I., 2.20.32.

Klass D II: 1) E. Kuylenstierna, Örkeljunga Frisksportare, 2.26.55; 2) E. Larsson, I 6, 3.14.10; 3) Axel Svensson, M. A. I., 3.14.25; 4) J. Almqvist, M. A. I., 3.28.55; 5) Reinhold Persson, Emmaljunga, 3.49.05; 6) G. Wide, I 6, 3.51.18; Rudolf Zoëga, K. F. U. M., Helsingborg, 4.58.18; 8) Carl Larsson, Hjärnarp, 5.07.00; 9) C. Björkman, 5.19.12.

Klass E I: 1) Inga Nilsson, I. F. K., Helsingborg, 1.09.25; 2) Inga-Lisa Wallin, Maria Flickscoutår, 1.30.30; 3) Winnie Olofsson, Perstorps sportklubb, 1.31.26; 4) Gurli Larsson, M. A. I., 1.39.13; 5) Hanna Hansson, Hjärnarp, 1.40.11; 6) Sif Johnsson, Flickläroverket, 1.45.05; 7) S. Schollin-Borg, I. F. K., Helsingborg, 1.45.21; 8) Margit Nilsson, Sösdala, 1.45.45; 9) Ulla Ingelsson, I. F. K., Helsingborg, 1.49.22; 10) Brita Larsson, Snapphanarna, 1.51.04.

Klass E II: 1) Ethel Larsson och Bodil Hansson, Flickläroverket, 2.06.02; 2) Stina Lindström och Brita Otterström, 2.11.50; 3) Nina Bengtsson och Inga Wedlin, I. F. K., Helsingborg, 2.22.14; 4) Karin Löwberg och Inga Kollerman, Föreäkrings-tjänstemän, Malmö, 2.39.59; 5) Lillian Thuné och Gurli Persson, Nya Elementarskolan, 2.56.05.

Helsingborgs Dagblad hade i går ett samtal med herr Thure Svensson, Landskrona, sekreterare i Skånes fridrottsförbund, för att höra hans inställning till söndagens orientering och dess avveckling efter protestens inlämnande.

— Vi ha en särskild kommitté inom förbundets styrelse, svarade hr S., som nu närmast får taga befattning med protesten. Ledamöterna av denna äro hr Georg Agren, Helsingborg, Nils J. Jacobsson, Sösdala, och P. V. Skogsberg, Malmö. Av dessa var Jacobsson närvarande vid tävlingen, medan Skogsberg själv deltog i densamma. Han får alltså närmast ersättas med en opartisk ny ledamot, och den detaljen blir ordnad inom de närmaste dagarna. Kommittén har sedan att så fort som möjligt utreda frågan om i vad mån protesten har fog för sig. Med hänsyn till att vi på söndag ha landskapsorienteringen Skåne-Blekings blir det svårt för vederbörande att kunna lägga fram något resultat förrän i början på nästa vecka. I samband med behandlingen av protesten avgöres också frågan om startavgifterna. Det har som bekant yrkats att dessa skulle återbetalas.

En som hittat rätt.

t a att avgöra när kartfel förekommer.

Skånsk orientering äventyrar sin framtid, om en ändring inte sker i detta fall. Nu lär visserligen från denna tävlings arrangörer ingen önskan föreligga, att "utombys" delta (åtminstone uppgav banläggaren detta vid samtal), men även i skåningarnas eget intresse bör ligga, att den härliga orienteringsidrotten så mycket som möjligt fjärras från kurragömmalekens idé.

Söndagens banläggare har säkert gjort sitt bästa. Många deltagare ansåga banorna vara "100 gånger bättre" än vid tidigare tillfällen. Att detta är ett högst tivelaktigt berömtorke banläggaren själv vara medveten om. Han förefaller att ha orienteringen i blodet och har satt sig som närmaste uppgift att resa upp till Malma-hedslägret nästa sommar för att få en 14-dagars gnuggning av Olle Ekbohm.

Efter den persen kommer han att se med andra ögon på söndagens banor och utan tvivel även erkänna sitt ganska genanta fel att förväxla en ås med en dal, som fallet var vid Trullsoda-kontrollen!

GÖSTA WIJKMAN.

orienteringskartan över Sverige. I. Ö. 41.

S. ASBO HJ

Protesten mot H. D.—Göta slutbehandlad.

Tävlingen förklaras ogiltig, prisutdelningen inhiberas.

Anmälningssavgifterna skola återbetalas.

Från Skånes Fri-Idrottsförbund meddelas angående den inlämnade protesten mot H. D.—Götas orienteringstävling den 31 oktober.

Styrelsen i förbundet har den 21 nov. haft sammanträde i Malmö och därvid gjort ärendet, sedan yttranden inkommit från I. S. Göta, förbundets orienteringskommitté och medlemmen av Svenska Idrottsförbundets orienteringskommitté, jägmästare Ekbohm, känd såsom en av landets främste i banläggarfacket.

Jägmästare Ekbohm anför bl. a.:

"Den avlämnade protesten omfattar fyra anmärkningar, vilka härnadan behandlas med användande av protestskrivelsens numrering:

1) En i och för sig allvarlig anmärkning därför att den — om den är berättigad — blottar en anmärkningsvärd och föga önskvärd inställning hos banläggaren. I detta fall kan förfaringssättet ej vara skäl för ett underkännande av banan.

2) Anmärkningen är synnerligen graverande och innebär — om den är befogad — att kontrollen stod vid eller i närheten av en annan bäcks upprinning. Då denna ligger på andra sidan om en mindre vattendelare, är det påtagligt, att den, som orienterat sträckan perfekt och sedan logiskt letat på rätt sida om vattendelaren, måste misslyckas helt eller delvis.

3) Denna anmärkning är givetvis den allvarligaste och dess berättigande erkännes även i svävande ordalag av arrangörerna. Felplaceringen måste helt förtaga chanserna för alla, som valt en nordlig väg mellan kontroll 1 och 2, och likaså för dem, som valt kompassväg. Under det att de, som valt en sydlig väg med tidig anslutning till den från kontrollen kommande bäcken, gynnats i otillbörlig grad.

4) Det befogade i denna anmärkning kan konstateras utan något besök på platsen, och felet är till sin karaktär och verkan närmast jämförbart med 2:dra kontrollens.

Av de fyra i protestskrivelsen påtalade felen äro alltså enligt min mening tre av sådan karaktär, att de spolierade tävlingsmomentet, och av dessa tre kunna i varje fall två anses konstaterade. Det skulle vara ett klart brott mot tävlingsstanken, mot orienteringsidrotten och mot Svenska Idrottsförbundets tävlingsregler att godkänna en sådan tävling.

För att illustrera förhållandet för allmänidrottens män, skulle jag vilja säga, att det skulle ligga lika liten logik i att godkänna denna tävling som i godkännandet av exempelvis ett 100-meterslopp, där en del tävlande discommerade fullgoda banor, under det att andra hänvisades till en stenåker och en tredje kategori tvingades att balansera sig fram på särgen.

Jag har även observerat, att Idrottsförbundet Götas skrivelse andas mer av omsorg för egna riker än av förståelse för den idrottsaren, de här utroträtt som tävlingsorganisatörer inom. Därmed är icke sagt, att de ledande inom föreningen i sina göranden vid anordnandet av tävlingen letts av annat än orienteringsintresset, tvärtom kan man tacksamt erkänna det stora värdet av deras initiativ.

Felet ligger i första hand i för liten kännedom och kunskap om orienteringsidrotten i sin helhet och dess tävlingsmoment i synnerhet, hos de verkställande krafterna.

Enda sättet torde vara ett underkänna tävlingen, inhibera prisutdelningen och — om det kan finnas någon lämplig klausul därför — låta Göta behålla anmälningssavgifterna."

Skånes Fri-Idrottsförbunds orienteringskommitté anför bl. a. följande:

"Sedan styrelsen begärt vårt yttrande med anledning av den protest, som 14 tävlande avlämnat mot tävlingen, få vi efter det vi tagit del av handlingarna och med hänsyn till den personliga kännedom vi förskaffat oss i saken anför följande: I likhet med jägmästare Ekbohmns åsikt anse vi, att felplaceringen av 3:e kontrollen och felangivningen av 4:e kontrollen icke lämnat samtliga tävlande den rättmätiga chans i tävlingen, som de tävlande kunna fordra, varför vi anse, att tävlingen bör förklaras ogiltig. Beträffande de protesterande tävlandes krav på återbetalning av anmälningssavgifterna anse vi detta vara en sak, som styrelsen bör avse."

Styrelsen i Skånes Fri-Idrottsförbund beslöt därefter enhälligt med stöd av bl. a. återopade yttranden samt Svenska Idrottsförbundets regler för orientering att förklara tävlingen ogiltig, att inhibera prisutdelningen samt att I. S. Göta skulle återbetala anmälningssavgifterna till de tävlande.

*

H. D. hade i går ett samtal med ordföranden i I. S. Göta Carl Arens, som först beretts tillfälle att taga del av denna dom. Styrelsen inom föreningen kommer i dagarna att sammanträda för närmare ställningstagande till ovanstående skrivelse och vad som därefter kommer att företagas från tävlingsledningens sida ansåg sig hr Arens för närvarande icke kunna avgöra.

Den protest som på sin tid inlämnades mot denna tävling synes nu ha slutbehandlats och ett positivt resultat har uppnåtts. Skånes Idrottsförbunds beslut att startavgifterna skulle restitueras överklagades av Göta, och för att ej skapa prejudikat har Svenska Orienteringsförbundet ej velat taga ställning i princip till saken, så mycket mera som tävlingen ägde rum, innan Orienteringsförbundet bildats. Emellertid har Orienteringsförbundet för att söka få ett avgörande utarbetat ett kompromissförslag, som sänts ut till samtliga i tävlingen deltagande föreningar och vilket förslag sektionstyrelsen även accepterat. Förslaget går i korthet ut på att hälften av de till återbetalning utdömda anmälningssavgifterna efterskänkes, under det att den andra hälften återbetales i samband med 1938 års tävling. Vidare har Göta förbundit sig att till 1938 års tävling låta kontrollera sina arrangemang av en från Orienteringsförbundet utsänd representant samt att ställa sig denne representants anvisningar till efterrättelse. Härmed är denna sak ur världen.

Hälsingborg som ovan

IFK:s ORIENTERINGSSEKTION
Styrelsen